

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 5376/23
25.10.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија др Драгице Попеску, председника већа, Светлане Павић и Весне Дамјановић, чланова већа, у парници тужиле АА из ... и ББ из ..., чији је заједнички пуномоћник Вера Аћимовић, адвокат из Ваљева, ул. Војводе Мишића бр. 29, против туженог Фонда за развој Републике Србије, Београд, чији је пуномоћник мр Александар Св.Ђорђевић, адвокат из Београда, ул. Кумодрашка бр. 103/2 и ВВ из ..., чији је пуномоћник Славица Радоичић, адвокат из Ваљева, ул. Др Пантића бр. 77, ради недопустивости извршења, вредност спора 10.000,00 динара, одлучујући о жалбама тужилаца и туженог Фонда за развој Републике Србије, изјављеној против пресуде Основног суда у Ваљеву П бр. 1315/22 од 19.05.2023. године, у седници већа одржаној дана 25.10.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Основног суда у Ваљеву П 1315/22 од 19.05.2023. године у ставу првом изреке, тако што се у односу на тужене Фонд за развој Републике Србије, Београд и ВВ из ..., утврђује да је извршење на основу решења о извршењу Основног суда у Ваљеву Ии 741/21 од 22.09.2021. године, на кат.парцели бр. ..., КО ..., пашњак 4. класе, површине 2400 м², уписане у лист непокретности бр. ... КО ..., на којој су тужиле сувласници са уделом од по 1/2 делова, недопуштено.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима поступка садржано у ставу другом пресуде Основног суда у Ваљеву П 1315/22 од 19.05.2023. године, тако што се обавезује Фонд за развој Р. Србије да тужилјама АА и ББ, обе из ..., исплати износ од 104.850,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема пресуде, под претњом принудног извршења.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиља којим је тражено да се да се против тужених утврди да је извршење на основу решења о извршењу Основног суда у Ваљевоу Ии 741/21 од 22.09.2021. године, на кат.парцели бр. ... КО ..., пашњак 4. класе, површине 2400 м², уписане у лист непокретности бр.... КО ..., на којој су тужиље сувласници са уделом од по 1/2 делова, недопуштено, те да се извршење у односу на ову кат.парцелу не може спровести. Ставом другим изреке, обавезане су тужиље да туженом Фонду за развој солидарно плате трошкове парничног поступка у износу од 81.900,00 динара, у року од 15 дана.

Против наведене пресуде тужиље и тужени Фонд за развој Републике Србије су благовремено поднели жалбу и то тужиље побијајући одлуку у целини, а тужени Фонд за развој против одлуке о трошковима поступка, из свих законом прописаних разлога.

Тужени Фонд за развој Републике Србије је благовремено поднео одговор на жалбу тужиља.

Апелациони суд у Београду је испитао првостепену пресуду у границама законских овлашћења прописаних одредбом члана 386 ЗПП ("Службени гласник РС", бр. 72/11 са свим изменама и допунама) и оценио да је жалба тужиља основана, док је жалба првотуженог неоснована.

У поступку пред првостепеним судом нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које повреде овај суд као другостепени пази по службеној дужности, нити друге повреде одредаба парничног поступка, које би биле битне.

Према утврђеном чињеничном стању следи да се пред јавним извршитељем ... из ..., у предмету Ии 280/21, спроводи извршење, које је одређено од стране Основног суда у Ваљевоу решењем о извршењу Ии бр. 741/2 од 19.10.2021. године, по предлогу за извршење од 23.09.2021. године, поднетом од стране извршног повериоца Фонда за развој РС, овде првотуженог, против извршног дужника ВВ из ..., овде друготуженог, као и против извршног дужника- непарничара ГГ из ... Истим решењем одређена је принудна наплата новчаног потраживања извршног повериоца по основу датог кредита, уз истовремену забележбу наведеног решења о извршењу код Службе за катастар непокретности Ваљево. Како је на кат.парцели бр. ..., КО ..., пашњак 4. класе, површине 2400 м², која је у катастру непокретности Ваљевоу у ЛН бр. ... КО ..., била уписана као власништво туженог ВВ, на истој непокретности је приликом давања кредита 2010.године, установљено заложно право, па је ова непокретност у извршном поступку предложена као средство наплате наведеног новчаног потраживања и одлучено да она буде продата. Дана 26.05.2022. године, тужиље су као трећа лица поднеле приговор ради недопустивости извршења на наведеној непокретности, уз навод да су оне ванкњижне сувласнице на наведеној непокретности, с обзиром да су допунским решењем Основног суда у Ваљевоу О бр. 1305/22 од 30.05.2022. године, оглашене за наследнике иза свог оца, пок. ДД, бившег из ... на накнадно пронађеној имовини-предметној катастарској парцели, коју је њихов отац још 1973.године, купио од оца туженог ВВ, пок. ЋЋ на основу уговора о купопродаји, овереним пред Основним судом у Ваљевоу Ов бр. 1425/73 дана 15.06.1973. године, али да у катастарским књигама није

извршена промена власништва. Међутим, њихов приговор је одбијен као неоснован и оне су као трећа лица упућене да у парничном поступку утврде недопустивост извршења на наведеној катастарској парцели. Тужени ВВ је у одговору на тужбу признао тужбени захтев.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је закључио да тужбени захтев тужиља није основан, имајући у виду да оне као трећа лица нису доказале да су носиоци својинског права на непокретности која је предмет извршења и то к.п. бр. ... КО ..., пашњак 4. класе, површине 2400 м², с обзиром да је у писаној исправи и приложеном листу непокретности, као власник наведене катастарске парцеле уписан извршни дужник, овде тужени ВВ из ... са уделом од 1/1, због чега првотужени Фонд за развој РС као хипотекарни поверилац има право да захтева продају к.п.бр. ... КО ..., као хипотековане непокретности, јер је хипотека успостављена по заложној изјави друготуженог ВВ, као власника парцеле и као средство обезбеђења зајма датог од туженог Фонда 2010. године. Тужиле и њихов пок. отац ДД су се у вези са уписом овог права у катастарским књигама пасивно држали још од 1973.године, будући и да поред постојања основа за упис (оверени уговор о купопродаји), укњижбу нису извршили. С друге стране, тужени ВВ у извршном поступку није изјављивао приговор, како би указао да ова непокретност не може бити средство извршења, јер је у ванкњижном власништву трећих лица, већ се у том поступку пасивно држао. Првостепени суд није прихватио признање тужбеног захтева учињено од стране друготуженог ВВ, налазећи да је овакво располагање противне стране у супротности са принудним прописом, позитивном правом, што сагласно члану 3 став 3 ЗПП није дозвољено, због чега је одбијен тужбени захтев тужиља и одлучено као у ставу првом изреке.

Оцењујући жалбене наводе тужиља овај суд налази да се оваква одлука првостепеног суда не може прихватити као законита и правилна, јер је првостепени суд на потпуно и правилно утврђено чињенично стање, погрешно на штету тужиља применио материјално право.

Наиме, одредбом члана 20 став 1 Закона о основама својинскоправних односа, прописано је да се право својине стиче по самом закону, на основу правног посла и наслеђивањем, док је чланом 33 истог закона, прописано да се на основу правног посла право својине на непокретности стиче уписом у јавну књигу или на други одговарајући начин одређен у закону. Чланом 70 ставом првим истог закона, прописано је да државину на ствари има свако лице које непосредно врши фактичку власт на ствари, непосредна државина. Чланом 12 ЗОО, прописано је да се у заснивању облигационих односа и остваривању права и обавеза из тих односа, странке су дужне да се придржавају начела савесности и поштења.. Треће лице које сматра да на предмету извршења има право које спречава извршење, заштиту својих права остварује приговором и излучном тужбом (тужбом за недопустивост извршења). Чланом 50 Закона о извршењу и обезбеђењу ("Службени гласник РС", бр. 31/11), који се примењује у овом случају, прописано је да лице које тврди да у погледу предмета извршења има право које спречава извршење, може све до окончања извршног поступка да изјави приговор којим тражи да се извршење на том предмету прогласи недопуштеним, док према ставу четвртом следи да суд може у току целог поступка

треће лице чије је право оценио вероватним, које је извршни поверилац оспорио или се о њему није изјаснио, решењем да упути то лице да у року од 15 дана од дана достављања решења, против извршног повериоца покрене парнични поступак ради проглашења да је извршење на том предмету недопуштено. Дакле, ради се о правном средству којим се у извршном поступку штити имовина трећег лица. Осим тога, чланом 58 Устава Републике Србије је зајемчено мирно уживање својине и других имовинских права стечених на основу закона, а право на неометано уживање имовине заштићено је и чланом 1 Протокола 1 уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода. Стога је треће лице овлашћено да тужбу за недопустивост извршења-излучну тужбу поднесе без обзира да ли га је суд који поступа у извршном поступку упутио на парницу или је пропустио да то уради.

У овом случају, тужиле су тужбу поднеле након што су од стране извршног суда-јавног извршитеља упућене на парницу ради утврђења да је извршење на предметној катастарској парцели недопуштено. Према одредби члана 33 Закона о основама својинскоправних односа, на основу правног посла, право својине на непокретности стиче се уписом у јавну књигу или на други одговарајући начин одређен законом. Уписом својине у јавне књиге ствара се законска претпоставка да је лице уписано у јавне књиге власник уписане непокретности. Међутим, супротно закључку првостепеног суда и ванкњижним власницима, који имају пуноважан основ у виду уговора за стицање права својине и који се налазе у државини непокретности, припада право на судску заштиту. Извршење се може прогласити недопуштеним, уколико треће лице докаже да на ствари која је предмет извршења има право које спречава извршење. Да би ванкњижни власник имао право које спречава извршење, потребно је да има пуноважан основ-уговор о стицању права својине и да је уговор извршен, односно да је купац исплатио купопродајну цену и да се налази у државини непокретности, као и да се ради о савесном лицу. Из садржине уговора о купопродаји који је закључен пред Основним судом у Ваљеву Ов бр. 1425/73 од 15.06.1973. године, отац тужила АА и ББ је купио катарску парцелу ... КО ... од оца туженог ВВ, пок. ДЂЂ, те је исти исплатио уговорену купопродајну цену и по закључењу уговора је уведен у посед. Након смрти ДД, овде тужиле су наставиле да користе наведену непокретност и исте су у поступку расправљања заоставштине иза смрти свог оца оглашене за његове наследнике, између осталог и на непокретности која је сада предмет извршења.

Дакле, тужиле су по основу законитог уговора о купопродаји закљученог између њиховог правног претходника, сада пок.оца Боривоја и правног претходника туженог ВВ, сада пок. ЂЂ имале савесну и закониту државину, закључење овог уговора од 15.06.1973. године, што је у поступку пред првостепеним судом и утврђено, због чега су по налажењу овог суда испуњени услови за утврђење недопустивости извршења на наведеној непокретности, с обзиром да би другачија одлука водила повреди права тужила на имовину из члана 158 Устава Р. Србије.

Из наведених разлога, Апелациони суд у Београду је на основу одредбе члана 394 тач. 4 ЗПП, преиначио ожалбену и одлучио као у ставу првом изреке.

Пошто је преиначена ожалбена пресуда у вези са одлуком о главној ствари, то је овај суд применом одредбе члана 165 став 2 ЗПП, преиначио и решење о трошковима

поступка и тужиљама на име састава тужбе са предлогом за издавање привремене мере досудио износ од 13.500,00 динара, трошкове приступа пуномоћника тужиља на 4 одржана рочишта у износу од по 10.500,00 динара, трошкове приступа на два неодржана рочишта у износу од по 6.000,00 динара, а који трошкови су увећани још за 50% због заступања тужиља од стране истог пуномоћника, као и трошкове таксе на тужбу и првостепену одлуку у износима од по 1.900,00 динара, што укупно представља износ од 104.850,00 динара. При томе, правилно је првостепени суд само тужени Фонд за развој Р. Србије обавезао на накнаду трошкова поступка, имајући у виду да је тужени ВВ у одговору на тужбу признао тужбени захтев тужиоца, па у смислу одредбе члана 156 ЗПП, нема обавезу накнаде трошкова поступка према тужиоцу.

Из изнетих разлога, у смислу одредбе члана 401 тач 3 ЗПП, одлучено је као у ставу другом изреке.

**Председник већа-судија
др Драгица Попеску, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић